

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre . 5 " — "
 Negyedévre 2 " 50 "
 Egy hóra 1 " — "
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 va sárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:
 Széchenyi-utca 1762. sz.

Kiadóhivatal:
 Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

A gyermekvilág védelme.

Debreczen, április 8.

A roncsoló toroklob terjedésének meggátolása céljából egy belügyminiszteri rendelet látott napvilágot, melynek szigorú volta képes lesz e rettenetes rémet elpusztítani, hogyha egy a kormány, mint a közhatóságok, a községek és hatósági közegek megfeszített erővel fognak törekedni a rendeletnek érvényt szerezni.

Ehez azonban sok jó akarat, erős buzgalom és nagy kiadás szükséges.

Mert föltesszük a rendelet alkotóiról, hogy amit körrendelet alakjában közzétettek a belügyminiszterium nevében, azt keresztül is fogják vinni, ha török, ha szakad.

A belügyminiszterium 10395/VI—II. számú rendeletéről van szó, melyet rendőrkapitányi hivatalunk most tett közzé „Hivatalos hirdetmény” alakjában.

A kiadott körrendeleteknek olyanoknak kell lenni, amelyek keresztülvihetők is, nehogy úgy járjanak azok a rendeletek, mint ahogy számos rendelet járt már, például a tűzoltók felállítására vonatkozó, melynek keresztül vitelétől maga a belügyminiszterium állott el.

Ebben az egészségügyi rendeletben az áll, hogy

1. Minden roncsoló-toroklobban történt megbetegedés, a betegség megállapításától számított 24 órán belül az első egészségügyi hatóságnál, (Debreczenben tehát a rendőrségi hivatalnál) mulhatatlanul bejelentendő; ezen kötelezett bejelentés elmulasztása a törvény szigorával toroltatik meg; az orvosok, lelkészek és tanítók ezen bejelentésre különben is kötelezve vannak; amennyiben pedig a bejelentést elmulasztó közönség azzal szokott védekezni, hogy a bajt nem ismerte fel, még ha nem kezeli is orvos a beteget, ezen bejelentés a gyermekeknek minden lázas betegségre és mindennemű torokbántalomra kiterjesztendő.

És ez nagyon helyesen van így. A rettenetes rémnek a fészke fel fog fedeztetni s ez már egyértékű annak elpusztulásával.

Allitsuk ehez szorosán a rendelet 2. pontjának következő rendelkezését:

„Hol torokbajban szenvedő gyermek van, a többi gyermeknek iskolába vagy családhoz járni nem szabad; de a család felnőtt tagjainak is tilos a nyilvános helyeknek és magánházaknak látogatása.”

Szabatosan kellene körvonalozni a nyilvános helyeknek miűségét, mert azt

tartom, hogy az áru-terek is eléggé nyilvános helyek, azt tartom, hogy a rendelet célja elzárni a családtagot attól, hogy másokkal érintkezzenek s így el kell őket zárni az utcáktól, a sütődéktől, a kereskedésektől.

Ez a rendelet nem áll az orvosokra, pedig az teljes lehetetlenség, hogy az orvos, amikor betegeit látogatja, egy ilyen torokbajban szenvedőtől más beteghez ne menjen s ezen utjában a fertőtlenítés lehetetlen.

Szükségképen roncsolótoroklobot gyógyító orvosokat kell fölláztatni, szervezni ilyen állásokat, különben az orvosok fogják terjeszteni a ragályt.

Aztán mi módon fog a nép az az osztálya élelmezteni, mely a midennapi kenyeret más házaknál napszámjával keresi, minők a többek között a mosónők, a varrónők? — mi fog történni az iparosok és kereskedők, az ügyvédek és hivatalnokok, vagy tisztviselők élelmezésével, munkájával? Bezárandók-e ezeknek műhelyei, üzlethelyiségei, lakházaik a látogató közönség előtt?

Mi történjék a közjegyzőkkel? — kiket bizonyára hivatnak beteghez végrendelettelre vagy okmány kiállításra, avagy mi történjék azon végrendeleti tanúkkal, kik között egyetlen roncsoló toroklobbos betegnek családtagja van? Felfüggesztendő-e a törvény, mely a törvénykezést bizonyos határidőkhöz köti és élelmezendő-e az iparosok, kereskedők, napszamosok és a többi? — Különben a rendelet intézkedésének hatálya nem lesz.

Törökországban a pestis terjedése aképen gátoltatik meg, hogy azt a községet, ahol ez a vész kitör, fegyveres erő fogja körül és abból a községből senkit ki nem bocsát, aki a tilalmat megszegi, az meghal.

De gondoskodik arról is a kormány, hogy azok a körülzároltak éhen el ne pusztuljanak.

A következtetés tehát az, hogy vagy megvalósítják a rendeletet úgy, ahogy az kibocsátva van, vagy figyelmen kívül hagyják, mert keresztül nem vihető.

Vagy akarjunk valamit, de jól, vagy ne rendelkezünk úgy, hogy rendeletünket már megjelenéskor nyomban meg kell változtatni, vagy figyelmen kívül hagyni.

Eszembe jut egy tisztviselő esete, kinek az orvos megtiltotta, hogy roncsoló toroklobban szenvedő gyermeke mellől hivatalba menjen.

Az első nap, mert szótfogadott az orvosnak, az a rendelet jött, hogy menjen fel. Nem ment. Második nap az a rendelet jött, hogy legalább délelőtt men-

jen hivatalba. Nem ment. — Harmadnap jött a parancsolat, hogy menjen hivatalba, különben elcsapatik.

Elment.

A rendelet ezzel hatályon kívül helyeztetett.

— **Országgyűlés.** (Ápr. 6.) A honvédelmi miniszterium budgetje fölötti katonai vitát mi Nagy István és Lits Gyula folytatták, miután Mikó Árpád referálása mellett a Polónyi-féle mentelmi ügyet vita nélkül letárgyalták, kimondván, hogy az — nem mentelmi ügy. Nagyobb érdeklődést csak Apponyi Albert gróf és Pulszky Ágost beszéde keltett. Apponyi kizárólag csak a magyar katonai oktatásról szólott pártja zajos helyeslése mellett; kifejtette, hogy a Magyarországon föllátható katonai akadémiának magyar tannyelvűnek kell lennie. — Utána Pulszky Ágost, Apponyi' polemizált. Éles logikával boncolta Apponyi beszédét s kimutatta arról, hogy a 67-iki kiegyezést mennyire megtámadja. Az ülés végén Wekerle Sándor miniszterelnök Ugron Gábor interpellációjára válaszolt a gyulafehérvári „katonai eset” tárgyában. A miniszterelnök válaszát a ház egyhangulag tudomásul vette. Fejérvy Géza br. honvédelmi miniszter válaszolt ezután Horvát Adám interpellációjára a „temesvári eset” tárgyában. Ez utóbbi válasz alatt Károlyi Gábor gróf dühbe jött — s egy kis botrányt rögtönzött.

— **A társadalmi béke.** Esztergomban — mint annak idején megirtuk — katolikus kaszinó alakult. E kaszinó a napokban tiszteltgett a hercegimánál s ez alkalommal Vaszary Kolos ezeket mondta a küldöttségnek:

„Köszönöm szives megjelenésöket. Fogadják abbeli kijelentésemet, hogy igen örülök a kör létesítésének, csak azt óhajtom, hogy ne zavarja meg a társadalmi békét, amely nélkül társadalom nem képzelhető.”

— **Belföldi hírek.** — (Békés Csaba) közgyűlésén óriási lelkesedéssel szavaztak bizalmat a kormánynak egyházpolitikai programjához; ellene csak két papi hang emelkedett. (A Baross szoborra) gyűjtött alap eddig 80,000 frura szaporodott. — (Czegléd város) Kossuthnak díszes emlékoszlopot emel a fő-téren. Az emlékoszlopba Kossuthnak következő szavait vésik: „Leborulok a nép nagysága előtt.” — (Igló városának) közgyűlése 36 szóval 17 ellen a kormány egyházpolitikai programja mellett nyilatkozott. — (Képviseleválasztás.) A ma megejtett képviselőválasztásnál Atzél Béla bárót egyhangulag képviselővé választották. — (Rozsnyó város) Schopper György püspöknek, az „ecclesia militans” e régi dárdásának székhelye, Rozsnyó város nyilatkozott a kormány egyházpolitikája mellett.

— **Külföldi hírek.** (Natalia királyné) Krim-i utazásának nincs más célja, minthogy a csárral találkozzék. — (A spanyol régens-királyné) trónbeszéde, melylyel a cortest megnyitja, törvényjavaslatok benyújtását jelzi az ingatlanok hitelére, a kiadások leszállítására — beleértve a hadügyi és a tengerészeti költségvetést is, — az adóreformok megvalósítására és különféle közmunkákra vonatkozólag. — (A né-

m e t c s á s z á r n a k) Caprivi jelentést tett a Franciaországból kiutasított Brandes ügyében; a francia kormány részéről tett nyilatkozatok következtében az ügyet befejezettek lehet tekinteni. — (L o n d o n b ó l) sürgönyözik, hogy Herz Kornél kiszolgáltatása minden perczen várható. — (M e r é n y l e t a s z u l t á n e l l e n.) Konstantinápolyból sürgönyözik, hogy a szultán ellen tervezett merényletről szóló hírek terjesztését az okozta, hogy a szultán cselédségét és konyha szerelvényeit szállító gőzös a Bosporuson összeütközés folytán elsüllyedt és 40 ember a tengerbe fullt. — (Ö r m é n y z a v a r o k) hívei érkeznek melyek Törökország iránt ellenséges hangulatból származnak ugyan, de csupán sporadikus jellegűek. — (A z o l a s z k i r á l y j u b i l e u m á n) Németországot a császári pár. monarchiánkat Rajner főherceg, Angliát York herceg, a trónörökös, Oroszországot a császár fivére, Vladimir nagyherceg képviselik.

A debr. gazd. tanintézet.

Debreczen, ápril 8.

(G. I.) A debreczeni gazdasági tanintézet s a vele kapcsolatos földmives iskola „E k ö n y v e” jelent meg. — mely a július, — illetőleg augusztus hó végével már befejezett 1891. — 92. évi tanévről mond el sok érdekes dolgot. — A k ö n y v e t mintaszerűen állította össze D o m o k o s Kálmán intézeti igazgató s a tanügyi rész adatain kívül s következő értékes szakközleményeket tartalmazza: “

Kivonat az 1891/92. évi kísérleti téri jelentésből, F e r e n c z y Ferenctől; Tanulmány a dohányról, Dr. V e d r ő d i V i k t o r t ó l és A gabona megdülése, K e r p e l y K á l m á n t ó l.

Bámulatos az, hogy a par excellence gazdasági nagy város, Debreczenből, összesen négy itt született ifju hallgatta a tanintézetet és a mi szinte megdöbbentő, csupán két debreczeni, és gazdálkodó családok, kiknek fiai is csak gazdákká válnak, nem sajátítják el azokat az ismereteket, melyek a tanintézet részéről kínálóznak s így nem csoda, ha a debreczeni gazdálkodás — távol a modern vívmányok és rendszerek színvonalától — nagyrészt a természeti behatások véletleneire és kényérekedvére vannak bízva.

A füzet, a mint már jeleztük, 164 oldalra terjed, a város nyomdájából került ki s főbb adatai itt következnek:

A múlt tanév folyamán vált meg az intézettől W a l t e r Lajos, ki az intézetben 10 éven át tanította a növény termelési tárgyakat s 42 évig foglalkozott a mezőgazdasáttal. Növendéke volt a tanintézetnek 88. ezekből I. éves 32, II. éves 25, III. éves 31. Eppen annyian mint a megelőző tanév alatt. A tanulók előmeneteletét illetőleg a k i t ű n ő osztályzatnak arány száma volt az egész tanévben 6:1, a teljesen megfelelő magaviseletüké 70:3.

Tanulmányi kirándulások tettek a s z e r e n c s i cukorgyárba, továbbá M a r g i t t á r a a műlki apátság kitünően kezelt uradalmaiba, megtekintetett a s z é k e l y h i d i gróf Stuhbenberg-féle uradalom és a f e k e t e - e r d ő i ü v e g h u t a.

Állami ösztöndíjban részesült 6 hallgató 150 frtjával, 5 debreczeni illetőségű tanuló volt tandíjmentes, összesen pedig 21 hallgató. A segélyegylet 240 frtot osztott ki a szegény sorsu hallgatók között.

Működött a tanintézetben 5 rendes tanár, 1 segédtanító, 1 r. k. tanár, 1 gazd. intéző, az irodatiszt, gazdasági segéd, egy ösztöndíjas segéd és intézeti kertész.

Volt segélyző egyesület 79 rendes taggal; ennek alapítókéje a tanév végen 3074 frt 13 kr. Segélyzésre fordított 240 frt. A külső gazdaságban lakó I. éves növendékek dalkört tartottak fenn. A ref. tanítóképezde növendékei részére pedig szakoktatás volt rendszeresítve az intézetben, melyen a növénytermelést 25, a kertészetet 29, az állattenyésztést 16 a méhészetet 29 növendék hallgatta.

A földmives iskolának I. éves tanulója volt 23, II. éves 18 összesen 41. Az „Ertesítő” felemlíti, hogy a földmives iskola két éves tanfolyamában a tanulók oktatásánál a gyakorlatra van a főszó fektetve. mint gazdasági munkások foglalkoznak mindenütt. Hetenként csak 8—10 órai elméleti oktatásban részesülnek. Így lehet elérni azt, hogy a végzett növendékek nemcsak mindenféle gazdasági munkához értenek, hanem annak végzésében jártasak és gyakorlottak is. A kik azonban az üzlet vitelben nagyobb gyakorlatosságot és a munkák felügyeletében különös jártasságot óhajtanak szerezni: még 3 ik évre is az iskolában maradhatnak. E tanévben ilyen minőségű tanuló nem volt felvéve.

A téglási tűzvész.

— Kiküldött tudósítónktól. —

Téglás, Ápril 6.

Epen holnap lesz egy esztendeje, hogy a szerkesztőm a mostanihoz hasonló feladattal bízott meg. A multor ugyanilyen szélviharban — amilyen ma is dühöngött — a mi derék tűzoltóinkkal az égő Kabára különvontunk. Ma Hajdúvármegyének egy másik községe kérte sürgősen tűzoltóink segítségét. Féltenekét óraker az a Hírbir érkezett a vármegye házához: Téglás lángokban!

A lakonikus rövidséggel fogalmazott távirat csak növelte az aggodalmat A ki csak értesült a téglásiak szerencsétlenségéről, szorongva gondolt a zugó szélvészszel szövetkezett tűz rettenetes pusztításaira, melyeket a bős elemek Téglás nád- és szup-fedeles házaiban tesznek. Ha a község északi oldalán támadt a tűz, akkor Téglás — északi szél fújván — menthetlenül elhamvad; porrá égnek a paplak, az iskolák, a község háza meg a templom. Némi vigasztalást csak az adott, hogy hátha a déli részen támadt a tűz!

Ilyen érzelmek között szállottunk fel déli 1/2 12 óraker az éppen Szerencs felé induló teher vonatra, — a téglásiak sorsa miatt élénken érdeklődő tömeg jelenlétében. A kis tűzoltó csapatot Publik Ernő h. főparancsnok vezényelte; de kikísérte Szikszay Gyula főparancsnok is. A csapatban voltak Mahlmaister Ádám szakasz parancsnok, Fräuzl Gyula, Morva: Sötér és Berkó János őrparancsnokok és tizenöt tűzoltó-legény, — akik az értesítés vétele után alig 20 perc alatt már indulásra készen állottak, — felszerelve két géppel és egy hordóval.

Vonatunk azonban a tehervonatok ösméretes lassúságával czammogott Hadház felé. Nyilvánvaló volt már, hogy ily körülmények között későn érkeztünk, — akkorára megszűnik a veszély — a mi szerencse lehet a szegény téglásiakra nézve és nem lesz alkalmunk megmutatni a debreczeni tűzoltó-virtust, a mi meg bizsantotta ambiciózus utitársaimat. Csakugyan már a déli vonattal Hadház felől érkező utasok beszélték, hogy a tűz végigseperete a községet s megállapodott a szélső házornál.

Ilyenformán értesített minket a téglási kisbíró is, a ki Hadházon várakozott tűzoltóinkra egy szál tölgyfa pálczával. Holott Publik Ernő idejében küldött sürgönyére a fogatokat, nem pedig a kisbírói hatalom attributumát szeretne volna látni az állomásnál.

Az emberségesen bemutatkozott kisbíró azzal fogadott minket, hogy már minden veszedelem megszűnt és hogy leégett összesen vagy harmincz épület. Már csaknem arra határozták el magokat tűzoltóink, hogy át sem vizsgálják a gépeket Téglásra, mikor megérkezett R á c z József hadházi segédjegyző, a ki egészen más színekkel festette a téglási állapotokat. Erre hamarosan kerítették Hadházon há-

rom fogatot és ki a gépeken, ki a vonaton igyekezett a még mindig füstölgő faluba, mely alig három kilométernyire fekszik Hadháztól.

Fél négy óra tájban vergődünk Téglásra melynek nyugoti háziorai telett még mindig sűrű füst terjengett.

Megható, szívet facsaró látványok tárultak elbűnk.

A mint beérkeztünk a faluba, mindjárt szomorú menettel találkoztunk. Egy tűzkárosult család jajveszékelő tagjai lepedőkbe kötve szállították egyik atyafi házához, talán egyetlen megmentett vagyunkjukat: néhány párnát, dunnát meg az ágy deszkákat. Vizes hordókkal megrakott szekerek is jöttek-mentek, — ami arra vallott, hogy még mindig van mit oltani.

Csakugyan sok helyen nagy volt még a veszedelem. A romok alul itt is, ott is sűrű füst, néha láng tört ki, amint a még mindig kavargó szél felbolygatta a pernyét és tüzes üszköket. A veszélyesebb pontok körül sűrű csoportok tolongtak, — férfiak, asszonyok, gyermekek szorgalmasan locso gatva a füstölgő romokat vagy földdel hányva be egy-egy parázson égő tűzifa — vagy szalmacsomót hogy így fojtsák el a tüzet. Az ilyen veszedelmesebb udvarokat sorba vették két gépjűkkel a mi tűzoltóink és sikeres munkát végeztek a tűz teljes eloltásában. — Ebben hathatósan segédkeztek neki a téglásiak is. Vízhiányról sem ekkor, sem — mint hallom — előbb, nem volt panasz.

Az utczákon, udvarokon rendetlenül hevertek a leégett és a tenyegedett házakból kihordott butorok, egyéb házi eszközök melyek felett egy-egy siránkozó asszony, gyermek állott őrt.

A tűz keletkezésének oka nincsen kiderítve: talán nem is lesz soha. Valószínűleg könnyelmű vigyázatlanságból eredett. Délelőtt tíz óra tájban támadt egy általánosan becsült zsidó ember Rosenfeld Salamon módos birtokos udvarán. Mikor az istálló kgyuladt, csak a felesége meg a leány cselédje volt ott. Az erős északi szélben nem lehetett megakadályozni a tűz tova terjedését. Néhány perc alatt már nemcsak az istálló, melybe egy ténhén belefutott, hanem s szomszédos nádfedélű épületek is lángban állottak. Rosenfeldnek megégett egy hatodfélezer forintos cséplőgép garnitúrája is.

Iszonyu rémület fogta el a lakosságot. Az ijedtség első perceiben mindenki a saját vagyónának megmentésére gondolt. Sáfány Zsigmond ev. ref. lakás, a kinek lakása a templommal együtt az északi szél irányában, a tűz kitörés helyétől délre fekszik, alig volt képes segítséget kapni, hogy az anyakönyveket és saját értékesebb ingóságait biztos helyre, pin-czébe szállíthassa. Szerencsére az eklézsia épületeit kikerülte a tűzvész.

A szél ötödik, hatodik udvarra hordta a tűzszikrákat és tüzesóvákat. Az ujtéhrői országot mentén fekvő Rosenfeld telekről és az ezzel szomszédos épületekől néhány ház épségben hagyásával a tűz hirtelen átugrott a másik utca tulsó oldalára, mely a gróf Dégenfeld Gusztáv gyönyörű parkja és kastélya közeli szomszédságában húzódik el. A község ezen oldalán szeszélyes megszakításokkal egész háziorokat pusztított el a bős elem rövid fél óra alatt. Féltenegykor a község déli részén, a grófi erdő szélén fekvő házak is földig leégtek.

A tűz itt már nem terjedhetett tovább. Hogy milyen vehemens erővel terjedt a tűz, az is bizonyítja, hogy valamennyi háznak beégett a padlása, — soknak a falai összedőltek.

A Budapesten súlyos betegen fekvő gróf Dégenfeld Gusztáv fia, a fiatal Pál gróf férfitas ö n f e l á l d o z á s s a l vett részt az oltás nehéz munkájában. Vakmerő bátorsággal, táradhatatlanul dolgozva adott szerencsétlen lakostársainak jó példát Oláh Gyula községi jegyző, M a d a s y s z t e r és S z e g e d i g é p é s z. — Dicséret illeti a h a d h á z i és u j f e h é r t ő i előjáróságot is, melyek korán hoztak segítséget és egy-egy fecskendőt a téglásiaknak. Hadháztól különösen sokan siettek át S i n a y János főjegyző, M o l n á r Antal R á c z József jegyzők és M u n k á c s i József vezetése alatt, az ujtéhrőit pedig Kálmán c z h e l y i Rudófi főbíró vezette.

Megközelítő számítás szerint 29--30 gazda kárára összesen 56--60 épület hamvadt el; még pedig 25 lakóház és 32--36 gazdasági épület. Ezen kívül megsemmisültek tetemes értéket képviselő butorok, gazdasági eszközök, takarmány, gabonaneműek, élelmiszerek, lábas jószágok és kerítések. Az összes kárt bátran lehet tenni mérsékelt számításal **ötvenezer forintra**, miután a tűzvész nagyobb részben a község jobb módú lakosságát súlytotta, mégis tűzkár biztosításból aránylag kevés kárnak a megtérítése várható.

Alighanem legtöbb kárt Rosenfeld Salomon és Goldstein Márton nevű szatócs szenvedett Utóbbinak boltja, raktára, és kétszázhetven méter mázsa biztosítatlan rozsa, zabja, tengerije a tűz martaléka lett.

A kárvallottak között földhöz ragadt szegény családok is vannak, mint például Nagy Bálint, egy sok gyermekkel megáldott, kis házikóval bíró ember, aki úgy maradt, mint a levél elhullasztott szőlővessző.

Bozsán Jakabné, öreg asszonyt, egy erdésznek a gróf kegyelméből élő özvegyét, aki 12 év óta ágyban fekvő beteg, — jó lelkű emberek lepedőben vitték ki lakásából, amelyet csak a különös isteni gondviselés mentett meg a leégéstől.

Dégenfeld Pál gróf ma fölkereste Sáfrány Zsigmond lelkészt és megígérte neki, hogy holnap a szegényebb kárvallottak között az ő segítségével élelmi szerekben és pénzben segédelmet fog kiosztani.

A délutáni személy vonattal sok kíváncsi és érdeklődő jött ki Teglásra Debreczenből. — Meglátogatta a szerencsétlen községet gróf Dégenfeld József főispán is, aki minden oldalról informáltatta magát a súlyos csapásról.

A debreczeni tűzoltók az esti vonattal visszatértek. Csak egy fecskendő gépet hagytak kinn egy tűzoltó felügyelete alatt.

Tégláson szerdán d. e. 10 óra tájban is volt közelebb tüzeset. A templom közelében Siket Mihály háza gyuladt és égett le. A tűz tovább terjedését azonban a szél dacára sikerült akkor meggátolni.

Színház.

* **A „madarász“** csak mindég lépre csalt egy kis publikumot. Tegnap is voltak nézői a sokszor adott operettnek. Tetszett az előadók közül jó publikumunknak különösen Hunyadi, a maga természetes játéku s csinosan énekelgető Ádámjával. (leszámítva — persze — a „gombócfejű“ s más efféle éleceket) Rónaszéky is a Csörsz báró bohó szerepében; elmondták Margó Zelmáról, ki a fejedelmőt játszotta, hogy milyen jó lenne, ha Czécia olyan szép lenne mint Zelma és ha Zelma olyan szépen tudna énekelni, mint Czécia; sajnálták az ügyes játéku Barcs Arankát, hogy a gödöllői idylljét élvező diva után kellett Postás Milkában föllépnie és persze énekelnie; tetszett továbbá a Rác Gyula (Szaniszló) erőteljes tenorja, a melyet több ízben megtapsoltak; játszott Kisné (Adelaida) és Csátárki elég jellemzetes alakot faragott a bíró kis szerepéből, de azért kétségtelen, hogy tegnap este két epizód-alak uralta a nézőteret, értjük a professzorokat Ballassa és Nyilasival, ők kapták a java tapsot és kacaját. Mikor Nyilasi a maga jóltáplált természetével, mosolygó kerek ábrázatával megjelent, máris harsogó kacaj fogadta, a mely játékközben csak növekedett. Hát az az organum! hol éles mint a beretva hol vastag mint egy komikai ágyu. Valódi kincse egy buffónak. A süketiséget nem tuzozta, Nyilassy p. o. a hallócsővel való izetlen mókát sem csinálta, de e helyett életvidám, a süketiséget, birvágyát, haragját folytonos kacaj mögé rejtő pohos professzort mutatott be. A mivel az alakot szegélyezte, a komikus bókók, kegyetlenül bolond horkolása, tüszentése, kappan-hangja és Rónaszékyvel jól „össze csinált“ mókák a nyolcz éve nem látott kedvenczet rögtön feltámasztották a publikum emlékezetében. A karok bizony ingadoztak, a zene Deliat kívánta vissza.

* **„Othello“-ban**, tehát Shakespearé-rabban lép fel holnap színpadunkon Szakács Andor a színtársulat új hős színésze. A komoly vállalkozás előre is lösmérést érdemel.

* **„Lemondás“ francziául**. Karczag Vilmos színművet dr. Khon a Lycé Montaigne tanára lefordítja francziára s valószínűleg színre fog kerülni a jövő télen Párisban, Antoine Théâtre libre-jében.

Irodalom — művészet.

* **Petőfi Sándor kiskörösi szülőházát** f. évi márczius hó 31-én az Irók és Művészek társaságának megbízásából Kálosi József budapesti kir. törvényszéki bíró Kiskörös város tulajdonába bocsátotta Bozó Kálmán kir. közjegyző előtt felvett ajándékozás szerződés értelmében oly feltétellel, hogy a város tartozik ezen házat az idő romboló kezétől megőrizni és ezt mai állapotában megtartani.

Vegyes hírek.

* **A milleniumi kiállítás képe**. A kiállítási pályázatok elseje lejárt; a rezultátum eléggé kedvező: 36 pályamunka érkezett be, a melyek azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogyan lehetne mennél czélszerűbben kihasználni a kiállítási területet. A kiállítással hivatalból foglalkozó körök ma már nagyjából ilyen vázlatban látják a milleniumi kiállítást: A főbejáró: a városliget Andrassy-uti torkolata diadalkapuvál, amely állandó, monumentális épületnek készül. A tavon át mintegy negyedmillió költséggel nagy szabású híd vezet a Széchenyi szigetre, — ahol a retrospektív kiállítás épületei lesznek. — (A főpiece alighanem a vajda-hunyadi vár nagyméretű imitációja.) Ettől nyugatra a patakon túl lesz a néprajzi kiállítás, egy negyven ötven házból álló falu, amelynek minden háza, és annak minden lakója más és más vidéket képvisel. Az iparsarnokból valószínűleg kizárólag gépcsarnok lesz, míg a kis-erdő mentén fog a hatalmas iparsarnok épülni, — s ez előtt vonul el a korzó. — A korzón túl építik majd a kiállítási, igen terjedelmes szinkört, amely szintén megmarad. — Egyáltalán mindjobban hódít az az elv, hogy ha már el kell rontani a városligetet, mint üdülöhelyet, a kiállítás kedvéért, hát legalább menél több olyan épület emeltessek a ligetben amelyet nem kell széthordani a millenium után.

* **Elhunyt volt képviselő**. Margitai, sámsoni és menyői Margitay Gyula volt 1848--49-iki főhadnagy és orsz. képviselő, hites ügyvéd s földbirtokos rövid betegség után Ujfehértón meghalt. Az elhunytban Margitay Tihamér festőművész nagybátyját, Margitay Dezső író pedig bátyját gyászolja. — **Buziási Eisenstetter Ignác**, a temesvári ipar- és kereskedelmi elnöke, 63 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt.

* **Jótékony adomány**. Gróf Károlyi Tibor huszonöt ezer forintot adott jótékony célokra. Ebből az összegből ötezer forint jut az Országos Leleczház javára, három ezer forint az Irói Segélyegyletnek, kétezer forint a Budapesti Gyermekórháznak, kétezer forint a Mentő-egyesületnek és ötezer nyolcz száz forint a Kézművészeti Társulatnak.

* **Főur pap**. Mint a „M. All.“ írja, Vay Péter gróf, Vay László grófnak, József főherceg egykori fudvarmesterének fia pap lett. Mint pap a pápa udvarához van beosztva.

* **A szegedi puskáról**. Brauswetter szegedi órász többször említett találmányáról cikelyt közöl a Reich-wehr czimú kitouai szaklap. Egy óramű a tulajdonképeni találmány — mondja a Reich wehr — mely ha fegyver irányzója be van állítva, automatikusan elkezd lövöldözni, bámulatos precizitással s oly gyorsan, hogy per-

czekint százhuszat l. A találmányt a bécsi katonai szaklap — ha teljesen beválik — korcsakalotónak mondja s szerencsét kíván hozzá a hadseregnek.

EST.

Holdsegúáros esőndes est.
Sűrű fátylad teregesed!

Hadd álmodjon virulást,
A kopár falomb, a pást!

És ki egyedül halad
A kietlen lomb alatt:

Méla hold! — szívére tűzz,
Bút felejtess, gondot űzz!

G-ne.

Helyi hírek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8--12, d. u. 2--5 óráig tartanak. — Az igtató, kincsozó hivatal és az irattár a felelősek felvilágosításokat ad hétköznapiokon d. e. 9--11, d. u. 3--4 óra közt; vasárnapokon és ünnepeken d. e. 10--11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3--6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délután 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként, d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalnál, április 7-én: változó felhőzet, derült, száraz.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Április 9. d. e. 9 órakor a debr. ipar- és kereskedelmi közgyűlése a saját helyiségében.

Április 22. és 23. Debreczeni tavaszi lövészenyek.

Április 23. A ker. betegs. pénztár vá. bíróságának megalakítása.

Április 24. Hittanbálgatók találkozása.

Május 6--14. Kereskedelmi akadémia növendékeinek tanulmány-utja.

Junius 25. Az iparos-kör jubileuma.

— **A zenede háza**. A debreczeni zenede választmánya tegnap délután tartott ü. ésében határozott a házépítés tárgyában beadott két ajánlat felett. Az ajánlattevők voltak Szikszay Lajos és Tóth István helybeli építésszek. Szikszay a költség előirányzat szerinti 63,193 frt 63 kr. bekerülési költségnél 7% (hét) százalékkal olcsóbban vállalta a fölépítést, ez esetben azonban a zenede költségét képezi a részletes tervek kidolgozásáért, munka vezetésért stb. adandó tiszteletdíj. Tóth István ajánlata e tiszteletdíjak be- számításával 60,000 frt. Miután az építés jószágára nézve mindkét jó nevű építész — választmány nézete szerint — egyenlő és teljes biztosítékot nyújt: a választás valamivel jutányosabb ajánlatot tevő Tóth Istvánra esett, mivel a szerződés még e hét folyamán megkötötték. A vállalkozó kötelezve van az építési munkálatot a jövő héten teljes erővel megkezdeni, a földszinti helyiséget ez évi október hó 15-én, a zenede emeleti helyiséget pedig jövő évi április hó 11-én teljesen használható állapotban átadni. Akkor aztán Polyhimnianak is saját háza leend az épülő, szépülő Debreczenben.

— **A debr. ev. ref. egyház adószedő-pénztári hivatala** I-mondás folytán megüresedvén, a folyó hó végén tartandó presbyteri közgyűlésen választás útján fog betöltetni. A kik ezt a hivatalt elnyerni óhajtják, azok az egyház főgondnokánál szóbelileg vagy írásban e hó 24-ikéig jelentkezhetnek.

— **Alapítványi hely**. A Ludovica akadémián egy városunk által tett alapítványi hely a f. tanév végén Raics Károly kilépése folytán megürül, mely a májusi közgyűlés által lesz

betöltendő. Az ide vonatkozó kérvények a városi tanácshoz f. hó 30-ig adandók be. A feltevések a városházán Zöld Mihály tb. tanácsnoknál megtekinthetők mindennap.

— A koronaértékekre szóló bronzérmek forgalomba hozatala a pénzügyminiszter intézkedése folytán következőleg történik:

A központi állampénztár saját készletéhez, illetőleg a veretés előhaladásához képest készlettel látja el a budapesti és zárábi állampénztárakat, nemkülönben váltópénztáraként működő debreczeni, eszéki, fiumei, győri, kassai, kolozsvári, nagyszebeni, pozsonyi, szegedi és temesvári adóhivatalokat, végül váltás útján el látja a Pest-, Esztergom-, Nógrád-, Heves-, Jász-Nagykun-Szolnok-, Fehér-, Tolna-, Baranya-, Somogy és Zalamegyék területén működő adóhivatalokat. A többi adóhivatal a bronzérmeket a fennmaradó szükséghez képest szabályszerű váltás útján szerzi be attól a váltópénztáraként működő adóhivaltól, melyhez az általános utasítások szerint utalva van. Magánfelekkel szemben a forgalomba hozatal a váltópénztáraként működő adóhivataloknál fizetés és váltás útján, a többieknél egyelőre csak fizetés útján történik.

— Az utcai ref. iskolák építése. A nemes város költségén épülő utcai ref. elemi iskolák közül legközelebb a kis Kossuth utcai fiú iskola építését kezdi meg. Ennek terveit és költségcsatáját tegnapelőtt mutatta be a tanácsnak Stáhl Géza mérnök. Az iskolában négy tanterem, egy közös tanítói lakás van tervezve. A tanteremek 76—88 gyermek befogadására lesznek elegendők, egy-egy tankötelese 364 köbméter légű jut. A tanteremek észak-keleti világítást kapnak s szellőztető és légvezető csatornával is ellátva. Az iskola falai olyan vastagsággal vannak tervezve, hogy idővel emeletessé lehet bővíteni az épületet. Az iskola főbejárata Pacsirta utca felől van, melyre 16 ablakkal néz. Falai nyers téglából vannak. — Az építési költségek felszereléssel együtt 20700 frtra vannak előirányozva. Az építésre azonnal kiírják az árlejtést, hogy azt aug. 15-ikére teljesen befejezhessék. A mérnöki hivatalban serényen dolgoznak a cser utcai ref. fiú és leány iskola tervein és költségcsatáján is, közelebb ez is a tanács elé kerül. A csapókerben tervezett fiú és leányiskola terveit csak azután lehet elkészíteni, ha telek lesz. Ez az iskola telek nélkül mintegy 7500 frtba kerül.

— A bősörményi tót gyermekek. A felv. magy. közm. Egyesület nyitra megyei központi választmánya elhatározta, hogy egyik tisztviselője által felül fogja vizsgáltatni a kitelepített tót gyermekeket H.-Bősörményben. Hódmező-Vásárhelyen, Szolnokon, Kecskeméten és Nagy-Köröshöz, (máshol nincsenek is) meggyőződést szerzendő, hogy eddig mily eredményeket ért el az egyesület a kitelepítéssel. Ezen szemle-utrá dr. Kostenszky Géza nyitramegyei aljegyzőt küldi ki egy felvidéki paraszt bíróval együtt. Az erről szóló értesítésben az egyesület előre is előismeréssel nyilatkozik Bősörményről, többek között ezeket írja: „Előre tudjuk, hogy a derék és hazafias Hajdu-Bősörményről csak elismerő leendő referálás, mert már az is igen kedvező benyomást tett az egyesület vezetői előtt, hogy H.-Bősörmény városa volt az első, mely most is félévi jelentést küldött a gyermekek magaviselete és egészségi állapotáról, utána jött még ilyen jelentés Szolnokról, de három helyről semmi, ebből is látszik, hogy H.-Bősörmény nemes városa atyailag intézi sorsát az ottani tót, az az lassan már magyar gyermekeknek.”

— Törvény a csók ellen. Egy ohioi orvos a washingtoni parlamentben kérvényt nyújtott be, melyben szigorú törvényhozási intézkedést kér egy szörnyű és gyalázatos szokás — a csókolódzás ellen. Először egészségtelen és tisztátalan dolog és — ugymond — állandóan fenyegeti az egészséget. A „Revue Scientifique” egész komolyan tárgyalja ezt a kérvényt és kijelentik hogy nagy részben a csók terjeszti el a ragadós betegségeket.

— Uj ref. kör-lelkészség. A geszterédi ref. lelkészi állomást ezelőtt 15 évvel a gyülekezet szegénysége miatt feloszlatták. Most azonban a geszterédi és közel vidékbeli ref. hívek új életre akarják támasztani az evangéliumi egyházat s mint lapunknak Téglásról írják f. hó 4-én kedden népes egyházközségi gyűlést tartottak Geszteréden s ott elhatározták a 15 év óta szünetelő lelkészi állomás visszaállítását s azt legközelebb be is töltik. A kálvinista öntudatnak eme felébredése iránt a legmelegebb érdeklődéssel kíséri Geszteréd egyik nagy birtokának új tulajdonosa gróf Degeföld József Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja, a ki maga is megjelent az említett egyházközségi gyűlésen s ott újabb jelét adta egyháza iránti hűségének és áldozatkészségének az által, hogy a lelkészi állomás javadalmazására évi ötven forintot ajánlott meg. A körlelkész hatásköre Geszteréden kívül Bökönyben, Huguajon és Abapuzta nyugoti részén lakó ref. vallásúakra terjed ki.

— A ker. betegsegélyző pénztár választott bírósága megalakítása ügyében az alábbi felhívást bocsátotta ki az elsőfoku iparhatóság: Az 1891. évi XIV-ik, s az ipari és gyári alkalmazottaknak betegség esetén való segélyezéséről szóló törvénynek életbeléptetése tárgyában 13228/1892. sz. a kelt rendelet 23. §-a szerint megalakított, s jelenleg már működő debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár választott bírósága megválasztandó lévén: ennek folytán a jelzett pénztár kötelekébe tartozó minden munkaadó és belépésre kötelezett, vagy önként belépett tagok felhívottnak, miszerint a fenti célból Debreczen sz. kir. város közgyűlési termében 1893-ik év ápril 23-án d. e. 9 órakor a tagok megválasztása végett okvetlenül jelenjenek meg, mert a választás bármilyen kevés számú tag jelenlétében is meg fog ejtteni. Kelt Debreczen sz. kir. város rendőr-főkapitánysága, mint I-sőfoku iparhatóságtól 1893. márczius hó 24-én. R. főkapitány helyett Beér Kálmán rendőr alkapitány.

— Az orsz. prof. tanácsgyűlés alapszabálytervezetét tegnap délután egészén letárgyalta a bizottság Geresi Kálmán elnöke alatt, s kitűzte a kongresszus idejét. Először az alakuló gyűlés július 5—10-dike között tartatik meg, egyidejűleg a tiszántuli ev. ref. középiskolai tanáregyesület évi közgyűlésével. Az országos gyűlés két napot vesz igénybe. — Az első napot a tanárok Debreczenben. töltik, a másodikra átmennek H.-Bősörménybe, ahol a tiszántuli tanáregyesület tagjaival találkoznak.

— Népesedés. Debreczenben márczius 26-tól ápril 1-ig terjedő héten született élve 19 fiú, 14 leány, halva 3 fiú, 4 leány, összesen 30 gyermek. Ugyanezen idő alatt meghalt 19 fiú — 20 nőnemű, együtt 39 egyén. Ezek közül öt éven aluli volt 24.

— A depr. munkás dalegylet e hó 3-án tartott dalestélyén felülfizettek: Ifj. Orosz Péter 1 frt. N. J. 60 kr. Kállay József 1 frt. Vaszil János 20 kr. Szűcs Imre 20 kr. N. N. 10 kr. Kis János 50 kr. özv. Papp Istvánné 50 kr. N. N. 10 kr. Privitzer József 1 frt. Nagy István 50 kr. összeget. A fentnevezett kegyes adakozók fogadják a dalegylet hálás köszönetét. Kelt Debreczenben, 1893. Ápril 7-én. Csapó Ferencz, elnök. Zech József pénztáros.

— Meghosszabbított vakáció. A kanyaró a gyermekek között járványszerűleg lépvén fel, Sárvasi f. főorvos javaslatára a husvétii szünetet az összes kisdudorodákban és elemi iskolákban április 13-ik meghosszabbították.

— Védekezés a kolera ellen. Röviden már említettük, hogy a belügyminiszter terjedelmes erélyes hangú körrendeletet küldött az összes törvényhatóságokhoz az iránt, hogy mivel a kolera Oroszországban még mindig nem szűnt meg így nálunk is megújult, kitörésének megakadályozására s terjedésének mentül szűkebb határok közé szoríthatása okáért, de az ország közegészségügyének javíthatása végett is, a legszélesebb körű óv rendszabályokat fogantossák. Ezt a közérdekű rendeletet bővebben fogjuk ösmertetni.

— A budapest-debreczeni telefon összeköttetés. A monarchia két fővárosa közötti második telefon vonal építése már annyira előrehaladt, hogy a budapest-pozsonyi vonalat legközelebb június elsején megnyitják. A beszélgetés díja 3 percre egy forint lesz. Az összeköttetést majd úgy rendezik be, hogy Bécsből is, Pozsonyból is Temesvárral, Araddal és Szegeddel is lehet majd beszélgetni. Az összekötő állomás Budapest lesz. Ezzel a telefon vonallal összefüggésben áll a budapest-debreczen-nagyvárad-kolozsvári telefon-vonal is, amelynek építése program szerint a budapest-temesváriak felállítását követi, és pedig, mint a kereskedelemügyi miniszter a kolozsvári kamara fölterjesztésére adott válaszában kijelentette, — akkor, mikor az építést a pénzügyi helyzet megengedi. Nagyon valószínű azonban, hogy már a jövő évben telefonon beszélgethetünk Budapesttel Debreczenből is.

— A közös hadügyminiszter utasította a hadtestparancsnokságokat, hogy a náluk díjnoki minőségben alkalmazott nyugdíjas katonai személyek neveiről, lakhelyeiről s az általuk élvezett nyugdíjak összegéről készített jegyzékeket minden késedelem nélkül (jövőre pedig minden év november havában) közöljék az első osztályú kereseti adó kiróvatára végett az illetékes pénzügyigazgatóságokkal.

— A szováti állapotok megvizsgálása végett dr. Kósa Zsigmond, kir. ügyész és Harsányi Gusztáv, törvénytudós központi vizsgáló bíró, Szovátra utaztak. A vizsgáló bíró kíséretében van Gottlieb Menyhért irnok. Kocsin reggel 6 órakor indultak, hogy a vádlottakat és tanukat már délelőtt kihallgassák. Erdekes, hogy 300 példány tanuvalomási és kihallgatási jegyzőkönyvet vittek magukkal, ilyen nagy számban lesznek ugyanis a tanúk és vádlottak, a kiket ki kell hallgatni. Karhatalomkirendelése végett megkerestettek a nádudvari főszolgabíró és a debreczeni csendőr-szakasparancsnokság mely utóbbtól ma reggel 6 órakor 4 lovascsendőr, egy őrsvezető vezetésével, ki is indult Szovátra. A vizsgálat körülbelül két napig fog tartani.

Szováton már többször zajongott ez előtt is vasárnaponként a lakosság, követelve, mondjon le az előljárásról. De a jegyző azt felelte nekik, a kinek baja van, — menjen be a faluházába. Ezt a tanácsot csak a legközelebb fogadták meg. Az eredményt tudjuk. A zajongás mindig olyankor történt, mikor a csendőrség kivonta lábát Szovátról. Hajdumegye alispánja már korábban kérelmezte a belügyminiszternél, hogy állandó csendőr-állomást szerezzen szováton. Válasz máig sem jött erre.

— Építkezéseket jelentettek be f. é. márc. 24-től Ápril 1-ig Tóth Kálmán (Vargakert) 1 raktár, 2 műhely, 1 szoba, 1 konyha, anyag és szénraktár. Simacsék Ferencz 3527. sz. 1 szoba. Szentesi János 2929 sz. kerítés. Simay Tódorné 1915. sz. 2 szoba, 1 konyha, 1 kamara. Csapós Péterné 3198 sz. 1 szoba, 1 konyha. Bogdán Lajos 1752 sz. 3 szoba, 2 konyha, 1 előszoba, (kamara) Iparegyesületi tak. és hitelintézet 336 sz. különböző terv módosítások Mogyorósi Gábor 617 sz. 1 szoba. Kulcsár Imre 947 sz. 2 sz. konyha, kamara Simonffy Emil 5 szoba, 4 szoba, 1 konyha, 1 kamara. Krausz Károlyné 4 szoba, 1 konyha, 1 kamara. Kiss József 1700 sz. 2 szoba, 2 bolt 1 konyha.

x Megbízható gyógykezelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, fejfűvődásban, gyomorgörcsökben és rendetlen

székelésben szenvednek, a „Moll féle seidlitz por“ használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ö gyári jelvényével és aláírásával. Az ár és raktár lapunk mai hirdetésében látható.

Legujabb.

(Délutáni posta.)

— Április 7.

A bolgár fejedelem Budapesten.

Koburg Ferdinánd bolgár fejedelem ma éjjel két órakor külön vonaton és nagy kísérettel Budapestre érkezett a ferencvárosi pályaudvarba. Ott a fejedelem külön vonatához új mozdonyt csatoltak és innen utazott Kelenföldre és Bruckon át Bécsbe. Habár a fejedelem ezuttal nagy kísérettel utazott, ez utja nincsen összefüggésben menyasszonyához való utazásával. Ferdinand bolgár fejedelem técsi orvosaival fog konzultálni és a z u t á n e s e t l e g menyasszonyát is meglátogatja. — Mint egy Szófiából érkezett távirat jelenti, Ferdinand fejedelem esküvőjét véglegesen április huszadikára tűzték ki. A fejedelemet távolléte alatt Zsivkov közoktatásügyi miniszter fogja helyettesíteni.

A primási birtok bérbeadása.

A hercegrímás, mint esztergomi levelezőnk írja, Lóskay fő kormányzó jelentése alapján végleg elhatározta a primási birtok bérbeadását. — A nagy birtokosokból álló konzorciumnak, mely a primási birtokot bére veszi, gróf Batthyány Géza áll a élén. A konzorcium a birtok egy részét maga fogja adminisztrálni, másik részét pedig farmrendszer szerint bére adja. A jelenleg alkalmasban levő gazdatisztek mindenütt előnyben részesítik. A konzorcium nagyobb szabású cukorgyárat tervez Esztergom-Gutára.

Táviratok.

Hadház, apr. 7. (Érk. d. u. 3 ó. A „D. Ellenőr“ tudósítójától.) A Téglaúton leégett udvartereket ma délelőtt számlálták össze hivatalosan. Összesen hetvenöt lakóház és mellék épület hamvadt el. A kárt ötvenezer ftra becsülik. A romok még most is füstölögnek, fel-fel lobbannak. Az éjszaka minden baj nélkül mult el. Az egész lakosság talpon volt és éber gondossággal őrködött a hamuvá égett udvarokon.

A honvédelmi budget.

BUDAPEST, April 7. (A „D. E.“ saját tudósítójától.) A honvédelmi költségvetésre vonatkozó jegyzőkönyvet félkét óráig tartó heves vita után 48 szót többséggel hitelesítették. A vita folyamán Rohonczy Gedeon és Ugron Gábor éles szóváltásba keveredtek.

Törvényszéki csarnok.

* **Életfogytiglani fogság.** Gulyás József, a begécsi hatszoros rablói alkosság elkövetőjét a nagyváradi m. kir. törvényszék az első végtárgyalás alkalmával gyilkosság büntetéseért halálra ítélte. A kir. tábla azonban pótvizsgálatot rendelvén, a tegnapi megtartott második végtárgyalás alkalmával a törvényszék Gulyást szándékos emberöléssel párosult rablás büntetéseért életfogytiglani tartó fegyházra ítélte. Ugy Gulyás, mint a kir. ügyész főlebbeszéket jelentettek be.

Közgazdaság.

Gazdák figyelmébe.

(Sertés árverési hirdetés.)

A földmivelségi m. kir. miniszterium részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a mezőhegyesi m. kir. álladalmi ménesbirtokon nevelt, mintegy 1700 db. egy éves süldő sertés eladása céljából, ezen miniszterium tanácstermében (I. emelet) f. évi április hó 17-én d. e. 11 órakor szóbeli árverés fog tartatni, mely árverésre azonban írásbeli ajánlatok is nyújthatók be.

Ezen süldők Mezőhegyesen (vasut, posta és távirat állomás) 5 falkában vannak felállítva és pedig:

1. körülbelül 460 drb. I-ső oszt. ártány a belső peregi kerületben, 2. körülbelül 460 drb. II-od oszt. ártány a kovácsházi kerületben, 3. körülbelül 425 drb. I-ső oszt. herélt kocza a külső feckési kerületben, 4. körülbelül 320 drb II-od oszt. herélt kocza a kovácsházi kerületben, 5. körülbelül 175 drb-ól álló vegyes falka a külső kamarási kerületben.

Ezen falkák külön-külön fognak elárvereztetni. Tehetők pedig az ajánlatok ugy a szóbeli árverésen, mint az írásbeli zártajánlatokban egy-egy egész falkára akár páronként, akár elősúlyban kilogrammonként, beleértvén mindkét esetben 4 százalék levonást.

Előszul szerinti eladásnál a süldők az átadás napjának reggelén etetés nélkül maradnak, az árverésnek azonban még délelőtt végbe kell mennie, illetve déli 12 óráig belül befejeznie.

Az írásbeli ajánlatokban világosan kiírandó, hogy melyik falkára tétetik az ajánlat. A szóbeli tárgyaláson résztvevői óhajtók az árverés megkezdésével 2000 frtot, mint bánatpénzt, tartoznak a tárgyaló bizottságnál letenni, s azon résztvevők, kik valamely falkára legtöbbet ígértek maradtak, és a többi falkára is árverezni kívánnak, kötelesek minden további falkánál az említett bánatpénzt 1000—1000 frttal kiegészíteni.

Az írásbeli ajánlatot tenni óhajtók sajátkezüleg aláírt és bepecsételt és a borítékon „Ajánlat a mezőhegyesi süldő sertésekre“, megjelöléssel ellátott ajánlatokat 50 kros bélyeggel és 10% készpénzből, óvadékképes értékpapirból vagy adóhivatali letéti nyugtából álló bánatpénzzel ellátva benyújthatják f. évi április 15-én déli 12 óráig a mezőhegyesi ménes birtok igazgatóságánál, vagy folyó évi április hó 17-én d. e. 11 óráig, vagyis a tárgyalás megkezdéséig az árverelő bizottságnál (földmivelségi miniszterium II emelet tanácssterem), megjegyeztetvén, hogy ezen ajánlatok természetesen a szóbeli árverés befejezése után fognak nyilvánosan felbontatni és tárgyalás alá vétetni továbbá, hogy a tárgyalás befejezése után az eredmény azonnal kinyilvánítottatik.

A legtöbbet ígérők, ha ajánlatuk a bizottság által elfogadott, kötelesek az átengedett sertés csoportokat f. évi április 22-ig az elfogadott árnak a mezőhegyesi igazgatóságánál készpénzben ellenni nyugta mellett való előleges befizetése után, minden kifogás nélkül átvenni.

A befizetésről szóló ellennyugtán, vevők a vételár után számitandó III-ik fokozatu bélyeg illettéket tartoznak leróni.

Ha ezen feltételnek valamely vevő eleget nem tesz, a miniszterium az illető falka újabb eladása iránt szabadon rende kezhetik, s az átvétel elmulasztásából eredő kárért a bánatpénzből magát kártalanítja.

Az írásbeli ajánlatot tevők kötelesek ajánlatukban világosan kifejezni, hogy az eladási feltételeket ismerik, s magukat azoknak alávetik.

Budapestben, 1893. márcz. hó 27-én.

Földmivelségi m. kir. miniszterium.

* **Az orsz. gazd. egyesület f. hó 14. 15. és 16-ik napjain** díjazással egybekötött tenyészállat vásárt tart, melynek bíráló bizottságába egyik tagul Györfly Aladár kereskedő és e téren elismert szakértő, gf. Dessewffy Aurél — mint az említett egyesület elnöke által kinevezve lett.

Tőzsdei árfolyam.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1893. április 6-án.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	115.75	116.05
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	— — —	122.75	123.75
„ koronajárdék 4%	— — —	95.30	95.80
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	— — —	101.50	102.—
Oszták aranyjárdék 4%	— — —	116.75	117.25
Egységes állam kötvény 4 1/2%	— — —	98.75	99.25
Tisza-szegedi 4%-os nyeresémsorsjegy	— — —	143.50	144.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	— — —	413.—	413.50
Oszták hitelészvény	— — —	356.30	356.50
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	— — —	118.50	119.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	— — —	131.50	132.50
Oszták földhitel sorsjegy 3%-os	— — —	117.—	118.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	— — —	13.—	13.50
Oszták „ „ „	— — —	20.—	20.50
Olasz „ „ „	— — —	14.—	14.50
Bazilika sorsjegy	— — —	8.75	9.25
Jó-sziv „ „ „	— — —	3.20	3.50

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	— — —	5.60	5.78
20 márkás arany	— — —	11.90	11.94
20 frankos arany (Napoleon d'or)	— — —	9.64	9.68
Sovereigns	— — —	12.13	12.18

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

1893. évi táviratai 5. Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli sulyban) 48—49 krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) 47—48 krig. — Fialat nehéz (páronként 320 kg-ron felüli sulyban) 52—53 krig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm sulyban) 51.5—52.5 krig. — Fialat könnyű (páronként 250 kgm. terjedő sulyban) 49—50 kr. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli sulyban) 48—49 krig. — Közép (páronként 220—280 kgr. sulyban) 48—49 krig. Könnyű (páronként 220 kgr. terjedő sulyban) 47—48 krig.

Sertéslelészám: 1893. márczius hó 31-én volt készlet 136196 darab. 1893. április. 3-án felhajtott: 4746 darab. 1893. április. 3-án elszállított: 1741 darab. 1893. április. 3-án maradt készletben 139201 drb. — A hizott sertés üzletirányzata: lanyha.

Te kicsi sir. . .

Te kicsi sir, te drága hant
Falusi temetőben,
Nem érzed-e üdvözetem
Az alkonyat tűzében?

Mondd el, óh mond el azt nekik,
Kik a sirban nyugosznak,
Hogy én is porrá lettem és
Fölöttem is taposnak.

Szerettem füzes temető
Csöndjében, hűs ölében,
Én itt, az ember-forgatag
Zajos, vad özönében.

Őket siratja hű szívem,
Nem sirat engem senki,
Sirjokra tesznek koszorút,
Reám követ mindenki!

Ők haltak, ámde élnek egy
Szerető szívbe, mélyen,
Lelkem zokogni jár oda
Megtörve bűn, veszélyen.

Jó nekik ott, de nyugszom én
Jeletlen, siratatlan;
Ki élve élhetlen vala,
Holtan se halhatatlan.

Elzengi búmat szeliden
Sirjok fölött az ének,
Ők álmaimban jönnek és
A tullérről regélnek.

Te kicsi sir, te drága bant,
Küld őket ide gyakran,
És a mit súgnak, mondanak
Viszhangzom méla dalban.

S az édes-bus harmónia
Leugjen fölötted szépen,
Mig ajtód újra felnyitod
S elküldöd őket — értem!

Gasparone.

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti regénye. —

— Irta: **Sz. Buday Etel.** —

X. fejezet.

(Folytatás.)

34

— Foglaljon helyet kedves Emilem...
Hát édes atyja, az én ifjúkori jó barátom
hogyan van?

— Teljesen jó erőben, és üdvözlését küldi
azon kijelentés mellett, hogy igen boldognak
érezni magát, ha ő is velem jöhetett volna.

— De mindketten nem hagyhatjuk el a gyárat.

— Szegény Fricz! hiszem, szívesen látna
viszont, Bizony már rég ideje, hogy láttuk egy-
másat, még akkor az én fejem sem volt a
szürke, s ő is deli férfi volt. — Ah Cookné,
most veszem észre, hogy itt van. Edes Emilem,
ugy-e megengedi, hogy ez urral és házvezető-
nőmmel némi háziügyet elvégezzek röviden?

A fiatal ember meghajolt és ildomosan
félre állt, míg Flemming átvette a számlát, —
melyet fizetve így szólt Fánihoz.

— Edes Cookné asszony, a mai ebédre
különös gondja legyen, mert az én egyetlen
kedves barátom fia, vendégünk lesz. Ugy-e Emil
barátom itt maradhat ebédre?

— Szívesen tenném, de éppen mára leendő
főnökömhöz vagyok hívva.

— Ez már baj, mondá kedvelesen Flem-
ming, de azért nem tesz semmit, majd holnap
lesz szerencsénk. De hadd ösmertessem meg a
mi derék házvezetőnőnkkel... Cookné asszony,
Müller Emil ur.

A kölcsönös bemutatás után, Fáni távo-
zott a szabóval, elteleve örömmel a bemutatásért,
mely egy újabb bizonyossága volt annak, hogy a
ház ura számba veszi őt.

Távozása után folytatá az ösmertetést
Flemming.

— Igen derék asszony, valódi kincs a
háznál, mert tökéletes jó házinőnek született.
Azért ösmertetem meg, mert a jövőbe sokszor
fog házámmal találkozni. Ő szellemes nő is ám,
lehet véle eszmét cserélni. Szegény, valaha jobb
sorsban és helyzetben élhetett, ez kitűnik min-
den tetteiből. Jó házból származott lehet, neve-
lése legalább arra vall, s még a francia nyelv
vet is szépen beszéli, igazi művelt nő. Valódi
nyereség, hogy házához került.

Müller e nagy feldicsérésre gyanakodva
nézett a ház urára, csak ennyit mondva, — „ér-
dekes barna nő.”

— Ó, ez a legkevesebb érdeme, hanem
az, hogy takarékos, munkás, ez a mit én nagy-
ra becsülök benne. Na de majd lesz alkalma
meggyőződnie szavaim igazságáról. Edes öcsém,
mert remélem, házamat otthonaként, családomat
családjának fogja tekinteni és igen gyakran fog
telker-sni.

— Amennyire elfoglaltságom meg fogja
engedni.

— Ej, a patvar vigye az elfoglaltsát!
Hisz ön tetszésére oszthatja be dolgait, akkor
mehet be a gyárba, amikor akar. Ugyan mi
kötelezettsége van? Hiszen atyja csak is szí-
veségből engedte őt át Hoffman úrnak, amíg
az önök által feltalált tapáczozásnak új nemét
megösmerteti a gyár vezetőjével.

— De nem egészen így áll a dolog; én

fizetést kapok, tehát kötelezett gyári hivatal-
nok vagyok, így a kötelességnek eleget is kell
tennem, édes János bátyám.

— Ez igaz édes barátom, és méltánylom
is helyes nézetét, de azért mégis ráérhet ben-
nünket gyakran meglátogatni.

— Igen szerencsésnek fogom érezni maga-
mat, ha minél gyakrabban időzhetem s elfogad-
nak becses körükbe. Csak azután rám ne unja-
nak édes bátyám.

— Megunásról szó sem lehet köztünk Emil
öcsém, mert atyja is, én is azt szeretnénk, ha
örökre köztünk maradna Lásza barátom, én
már öregszem, nehezedelem, és itt a sok munka;
bizony feltérne egy jóra való fiatal férfi mun-
kássága, ki újult erővel folytatná mind azt, a
mit én elkezdtem. Szép kiterjedt jövedelmező
üzlet az enyém, boldogulni lehetne mellette. S
ha tán kedve lenne részletesen megösmernedni
üzleti viszonyaimmal s az önnek megtetszene,
és még életemben betanulná mellettem e nagy
forgalmu üzlet vezetését, a gyár igazgatását, s
itt maradhatna mellettem úgy, mintha csak
édes fiam lenne. Higyje el! mi lennénk az öre-
gével e világon a legboldogabb emberek. Jaj
édes öcsém! régi kedves tervünk már ez né-
künk, hogy az én, és az ön családja, az enyim-
mel egybe olvadjon. No de erről most még töb-
bet szólni korai. Majd kimutatja az idő maga,
hol a lapodunk meg.

Müller az egész beszéd tartama alatt, el-
merü ten nézve a padló kopottas tényű fakocz-
kát, mintha onnan várná a segédelmet, hogy
az megnyílik előtte és ő eltűnhetik azon beszéd
elől, mely ránézve nem kellemes. Azért örömmel
kapva a delet jelző óra ütésén, rövid bucsuvé-
tel után sietve távozott.

Amint áthaladt a befásított udvaron, az
egyik platánfa árnyában azon leányt pillantotta
meg egy kis gyermek leány társaságában, aki-
vel sorsa oly különös módon hozta össze a sé-
tányon.

Nagy érdekléssel tekintett a leánykára,
de az nem látszott őt észrevenni, mivel a ke-
zében tartott nyitott könyvre volt hajolva és a
gyermeknek nagy figyelemmel magyarázott
valamit.

Emil szeretett volna közelíteni a leányhoz
hogy magát észrevétesse; de nem merte, kis
társnéja miatt ösmertésüket elárolni, és távo-
zott anélkül, hogy Helén észre vette volna.
pedig sajnálta, hogy föl nem újíthatá az ösme-
retséget a rokonszenves leánnyal, de vigasz-
talta azon gondolat, hogy ha a Flemming ház-
hoz tartozik, úgy bizony fog vele találkozni,
még akkor is, ha csak jó ösmertésként jár a
családnhoz is. Tehát abban megnyugodott hogy
előbb-utóbb csak meg fogja tudni az érdekes
ösmeretlen kilétét.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.*** Kétes bók.**

A grófnőnél színi előadást tartanak s a
mint a függöny alágördül, X. ur oda siet a ház
urnőjéhez:

— A grófnő bámulatos volt... Jobban
játszani már nem is lehetett volna ezt a sze-
repet!

— Ön X. ur, még mindig a régi hízogó...
Fájdalom, jól tudom, hogy ez a szerep fiatal és
csinos személyesítőt követel...

X. nem jön zavarba és ideális mosolylyal
így vágja ki magát;

— Grófnő, kegyed az ellenkezőt bizonyi-
totta be.

*** Előrelátás.**

Fogaszé a férjes leánya látogatására uta-
zik. A férje utiköltséget ad neki:

— Hát csak ily keveset adsz? Kérni. Eb-
ből nem telik jegyre visszafelé.

Az öreg ur mosolyosva szól:

— Azt majd szívesen megadja a vönk.

*** Gyermekszáj.**

Vendég érkezik. A kis Bandi fogadja.

— Nincs itthon a mama?

— Nincs? Hová ment?

Bandika bosszusan felel:
— Azt kérde mindig a papa is, de soha-
sem tudjuk.

*** Az ifjuság.**

(D' Annonzino.)

Óh, ifjuság! — ékes koszorúd virágit
Homlokomon már-már elhervadtanak;
Meggyültek helyette arczom barázdái
S görnyedez lelkem a lét terhe alatt.

Ámde szívem jobb lett, mint a fa gyümölcse;
Vakmerő s szerény lett: — el enáltni és
Meghajolni tud már! nem sohajtoz nyögve,
S ha megsérti bárki, — megbocsátani kész.

Ford: Radó A.

A gondoskodás a test valamely titokteljes
tulajdonsága, melynek hivatása a szellem hiánya-
inak elfödése.

Rochefoucauld.

Arisztokrata — természetesen nem gi-
gerli értelemben mindenki, a ki igazolt megve-
téssel fordul el egy az előkelő, mint az alacsony
csőcseléktől.

Scherr.

Hamis játékos a papi szöszöken. Egy
methodista pap Bostonban, eredeti módot választ-
ott arra, hogy híveit a bazárdjátékoktól el-
szoktassa. Egy városzerte ismert hamisjátékos
vitt ugyanis egy va-árnap a templomba és fel-
ültette maga mellé a szöszökeket, a hol a hamis
játékos megmutatta, hogy a rouletten milyen mó-
don történnek csalások. A hamis játékos bebi-
zonyította, hogy például a montecarlói játék-
barlangban csak az nyerhet, a kit a bankár
arra kizemelt. A methodista hívek állítólag
anyira szívökre vették ezt a leckét, hogy
erősen megfogadták, hogy soha többé nem fog-
ják a szerencsét a játékokban keresni.

Ribot sirirata. A párisi „Figaro”-ban va-
laki előlegezte a megbukott francia miniszter-
elnöknek, Ribot nek a sirirátát, mely magyarul
így szól:

Itt nyugszik.

Ribot, a ki valaki volt,
Mielőtt valami lett volna
S mikor valami lett,
Meggzúnt valaki lenni.
Most aztán se valaki, se valami.

Idegenek nevsora.

Bika szálloda. Roosz J. Budapest, Deutsch
Henrik Budapest, Horgor bogyáros Beszterce, Burgha
rat kereskedelmi utazó Bécs, Stein kereskedelmi utazó
Frankfurt, Tardy ügyvéd B.-Ujfal, Kárikás birtokos
B.-Ujfal, Patzauer kereskedő Budapest, Csizsér Kálmán
Budapest, Schwartz birtokos családjával Eled, Merényi
utazó Budapest, Kovács Lajos Budapest, Komáromi Kál-
mán Győr.

Angol királynő szálloda. Szabó Lajos Bu-
dapest, Kiss Árpád Szőgyén, Tornay Béla Budapest, Sá-
tory Zoltán N.-Kőrös, Berger Amália Fehértó, Rozlay
Margit nevelő Budapest, Kohn kereskedő Grätz,
Emerich Steydlér kereskedő Grätz, Glüek Sámuel keres-
kedő Budapest, Müller J. kereskedő Troppan.

Fronner szálloda. Brack J. J. Budapest, Szi-
lasy Gyula birtokos Budapest, Ungár Ignác utazó Bu-
dapest, Steiner Jenő biztosító Budapest, Mautner Ferencz
utazó Budapest, Kohn Géza utazó Budapest, Löwinger
Vilmos utazó Budapest, Fischer József utazó N.-Várad,
Glaser Emilia bone Budapest, Plashy Kálmán utazó Bu-
dapest, Ujhegyi J. utazó Budapest, Friedländer kereskedő
N.-Károly, Eötvös Sándor és neje jegyző P.-Ladány.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r-t

Felelős szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Debreczeni Városi színház.

II. Idénybérlet 26. szűn VIII. Kis bérlet 26. sz.
Páros. Páros.

Népelőadás, leszállított helyárrakkal:
Ma Pénteken 1893. április hó 7-én:

JANI és JUCZI.

Bohózat.

Dr. Kellner Elek

szpecialista

gyomor- és bélbetegségekben.

Rendel: d. e. 8-9 óráig.
d. u. 2-4 óráig.

Lakik:

Széchenyi-utca 1772.

Med. universal.

Dr. Guttmann Ede

Budapesti és Ischl fogorvos

Debreczenben állandóan letelepedett.

Ajánlja magát a t. cz. közönségnek,

száj és fogbetegségek

gyógykezelésére

arany és másnemű tömetek és mindenemű műfogak készítésére. Operátiók kívánatra narkozissal is eszközöltetnek. Lakik főpiacz 1899. sz. a. I. emelet (Hungária kávéház mellett.)

Rendel: 9-től 1-ig. 3-tól 5-ig.

III.

Arverési hirdetményi kivonat.

A h.-nánási kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kohn testvérek debreczeni kereskedő cég végrehajtónak Schvarcz Eszter Grósz Lőrinczné végrehajtást szenvedő elleni 199 frt 23 kr. tőkekövetelés és jár iránti végrehajtási ügyében a h.-nánási járásbiróság területén levő h.-dorogon fekvő a h.-dorogi 541 sztjben A + 569 hrsz. ingatlanra az árverést 600 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1893. évi május hó 25-ik napján délelőtt 9 órakor H.-Dorog község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

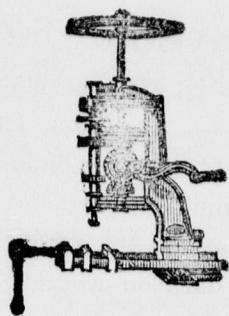
Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 60 frt készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Nánás. 1893. évi Febr. hó 28. napján.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Beöthy
kir. bíró.

Szivattyú és fecskendőgyár V. Nádor utca 46/48.

GEITNER és RAUSCH

BUDAPEST, Andrassy-ut 8

NAGY VÁLASZTÉKU RAKTÁR

műszaki és szerszám-cikkben.

Háztartási és konyha-felszerelési tárgyak

NAGY RAKTÁRA.

Saját gyártmányu

KERTI, GAZDASÁGI és TŰZI FECSKENDŐK, BOR-, SER-, EPITESI és KERT-SZIVATTYUK.

TŰZOLTÓ FELSZERELÉSEK,

legjobb kivitelü

PERONOSPORA PERMETEZŐK, KERTI SZERSZAMOK és KERTI LETRAK stb.

Gummi és kerti tömlők.

Torna szerek a legjobb kivitelben.

Malomkőgyár V. Markótcza 7.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A sokszorosított ége látható.

Gyors gyógyhatás makaes gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés székrekedésnél májbajok vértolulás, aranyér és a legkülönbébb női betegségeknek. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerertáiraiban **MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt Tuchlauben 9.**

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Eismerés **MOLL A. urhoz Bécsben.**

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer mindenkorra és szívélyes „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Csak akkor valódi ha mind egyik üveg MOLL A. védjegyét tüntet fel és „A. MOLL“ feliratu ónozattal van zárva A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillap bedörzsölési-szer köszvény, csusz és a meghülés egy éb következményein legismerteseb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczá **PÓ-SZÉTKÜLDÉS**

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító átal, **BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.**

Vidéki megrendelések naponta póstantánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásáva és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik. Eismerés **MOLL A. gyógyszerész u hoz Bécs.**

Kitünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszorúen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segít ségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel

HORNOF, lelkész Micholup-ban.

Raktár: DEBRECZENBEN, Tóth Béla Muraközy Károly gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar, uraknál.

Tavaszi gyógyítás

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás.

Téli gyógyítás.

Legjobb bedörzsölő-szer

köszvény,

csusz minden

meghülési betegségek ellen.

Neumann M.

bécsi férfi-, fiu- és gyermek-ruhagyárának helybeli raktára (főpostával szemben)
a tavaszi idényre a következőket ajánlja u. m.:

férfi öltönyök frt 8.50-től frt 30-ig.	férfi felöltők frt 9-től frt 30-ig.
fiu öltönyök „ 6. „ „ 20 „	gyermek felöltők frt 5-től „ 12 „
gyermek öltönyök frt 3-tól „ 15 „	fiu felöltők „ 7 „ „ 15 „

Tekintettel arra, hogy gyártmányaim úgy kivitelezést, mint kifogástalan szabásáért számos kiállításokon kitüntetésekben részesültek és dacára annak, hogy csakis jó szövetekből állítatnak elő, az áruk bámulatos olcsók.

A mélyen tisztelt vevő közönség kényelmére, minden darabon a szabott árak fel vannak tüntetve, mely árak egyáltalában határozottak. — Számos látogatást kér

tisztelettel
NEUMANN M.

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszerár

BÉCSBEN I. KER. SIRGERSTRASSE 15. sz. a. „zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacsek, ezelőtt általános labdacsek neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsek csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacsek általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi-szerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsek háziszserül ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint ep-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltétlenség s az abból eredő s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is így sápkórú, idességéből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacsek fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek ezen helyen csakis néhányat említenek azon megjegyezéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacsekot egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Tekintetes ur! Schlierback, 1888. okt. 22

Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Tek. ur! Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12.

Isten akarata volt, hogy az ön labdacsaival kezeim közé kerültek, melynek hatását ezennel megírom: én gyermekágyban meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacsaival engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalommal van, hogy ezen labdacsek engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knifcz Teréz.

Mélyen t. ur! Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9.

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel önnek 60 éves nagynénem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórútságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legjobb tisztelettel

Weinezettel Jozefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27.

Tekintetes ur!

Alulírott ismételen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsek értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszésszerű használására önt ezennel felbatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

T. ur! Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1888.

Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaival köszönhetem, hogy egy gyomorhajótól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsek nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyék tisztelettel

Zwick Anna.

Ezen vértisztító labdacsek csakis a **Psephofer J.-féle**, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban, **Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a.** készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacset tartalmazó doboz 21 krba, egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik ki.

Az összeg előbbeni beküldésnél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr, 2 csomag 2 frt 30 kr, 3 csomag 3 frt 35 kr, 4 csomag 4 frt 40 kr, 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

A feuti különlegességek kaphatók **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész urnál Budapesten, Király utca 12-dik szám.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsek a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében keretük csak a Psephofer J.-féle vértisztító labdacsekot követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Psephofer J. névaláirással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású legjobb szer, minden köszvényes és csuzos bajok, u. m. gerincz-agy bántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, iffájás, fülszagatás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Psephofer J.-től. Evek hossza sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasz Stendelta nártól. Ütés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégly 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Psephofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden időt sebre és mint legbiztosabb szer, elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy általánosan ismert kitűnő háziszser, hurut, rekedtség, görcsös köhögés, stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek) megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi szer 1 üvegecsével 22 krajczár 12 üveg 2 frt.

Vitalános tisztító-só Bulrik A. W.-től. Kitűnő háziszser a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam, 1 üveg 50 krajczár, egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a láb-belijt és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva balsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 forint.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az os-trák lapokban hirdetett összes bel és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszeresztenek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel beküldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a posta költségek sokkal mérsékeltebbek.